

ikke se Andet, end at han ikke kunde fri sig for Ansvar, hvad enten han valgte det ene eller det andet Alternativ; han vilde paadrage sig Ansvar ved at bygge, men han vilde ogsaa paadrage sig Ansvar ved ikke at bygge. (Th. Nielsen: Ansvar ligger meget længere tilbage!) Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen) siger, at Ansvaret ligger meget længere tilbage i Tiden, og det ærede Medlem mener formodentlig dermed det Tidspunkt, da Ministeren faae, at Bygningsarbeidet ikke kunde blive paabegyndt i 1871, idet de ved den tyds-franske Krig opstaaede Forhold, samt Forhandlingerne med Kommunen, der traf i Langdrag, Alt uden Ministerens Skyld, havde til Følge, at Arbeidet blev udsat. Det ærede Medlem mener, at Ministeren da burde have set, at det ikke længere var muligt at fuldføre Theatret for den bevilgede Sum, naar det skulde ske indenfor den Tidsgrense, der var sat, og at han burde have opgivet Tidsgrensen for at redde Summen. Derom kan der nu være forskellige Meninger, og uden at ville vindicere Administrationen nogen videregaaende Ret end den, der naturlig tilkommer den, maa man virkelig indrømme, at den her nærmest maatte handle efter sin egen Anskuelse om, hvad der var det Rigtigste. Selv om jeg imidlertid vilde give det ærede Medlem (Th. Nielsen) Ret i, at det vilde have været heldigt, om man havde strakt Tiden for Theatrets Fuldførelse noget ud, og derved havde opnaaet en noget mindre Overtskudelse, tror jeg ogsaa, at det ærede Medlem vil være enigt med mig i, at Overtskudelsen, om den end herved kunde have været formindsket, dog ikke paa nogen Maade vilde have været undgaaet, og det ærede Medlems Ben og Meningsfælde, som nys havde Ordet (Zahle), indrømmede jo ogsaa, at han maatte erkende, at der allerede i de stigende Priser baade paa Arbejde og paa Materiale laa en aldeles uovervindelig Nødvendighed for, at Overtslaget maatte blive overskredet. Med hvorlidt eller hvor meget kunne vi naturligtvis ikke her i dette Dieblit dømme om; men Ansvar for Ministeren maatte komme tilføje; det er aldeles afgjort. Naar en Minister altsaa er stillet saaledes, at han, hvorledes han end vender og dreier sig, og hvorledes hans Beslutninger end blive, er ude af Stand til at frigjøre sig for at faae Ansvar paa sine Skulder, saa bliver det sidste Spørgsmaal dette: Har Ministeren handlet efter god Konduite, og har hans Fremgangsmaade været af den Bestaenhed, at vi, naar vi stille os paa et almindeligt Standpunkt, maa erkende, at den har været til Sagens Fremme, ogsaa set fra Bevillingsmyndighedens Standpunkt, forsaavidt vi maa betragte det som et Hovedformaal, at det, hvorfor vi bringe de store Offre af Statskassen, opnaas paa en tilfredsstillende Maade? Jeg kan ikke komme bort fra, at her egentlig ligger det, hvorefter vi skulle strides, nemlig: Har Ministeren ved Gjennemfø-

relsen af det Arbejde, hvortil vi have bevilget Midler, handlet baade med god Konduite og tilfæle saaledes, at vi maa antage, at han efter bedste Evne har søgt at respektere Bevillingsmyndigheden, saa vidt det var ham muligt? Deri ligger for mig Pointen, og i den Henseende maa jeg, naar jeg skal være billig imod den høitærede afgaaede Minister, sige, at jeg skjønner ikke rettere, end at han virkelig efter bedste Evne har søgt at gjøre det. Ville vi end med al skynig Omfjorg vaage over Bevillingsmyndighedens Ret lige overfor Administrationen, saa siger jeg, at vi dog maa gjøre det med al mulig Billighed og Humanitet; vi maa ligesaa lidt som den private Eier, der lader en Bestyrer eller en Forvalter udføre et Arbejde for sig, skyde et Ansvar over paa ham paa Punkter, hvor han ikke med Rette kan siges at have noget Ansvar. Naar jeg da, for at værne om Bevillingsmyndighedens Ret, vil gaa saa haardt tilværks imod den aftraadte Minister som muligt, kan jeg dog ikke gaa videre end Mindretallet, og jeg siger altsaa: Lad Sagen gaa til Statsrevisionens Undersøgelse. De Talstørrelser, hvormed Statsrevisionen kommer til at beskæftige sig, ere de Idenfalsløse Størrelser, som til Syvende og Sidst have den mest afgjørende Indflydelse paa Bedømmelsen af, hvorvidt Ministerens Handlemaade har været rigtig eller ikke, og kan det paa nogen Maade godtgjøres, at den Fremgangsmaade, Ministeren har valgt, har været ikke blot til Fremme for Sagen, men ogsaa til Fordel for Statskassen, saaledes at denne vilde have lidt større Tab, naar han ikke havde brugt den Fremgangsmaade, han har brugt, saa maa jeg erklære ham fri for Ansvar. Saaledes er min Stilling. I dette Dieblit stemmer jeg for Udvalgets Forslag, som det foreligger, i den Hensigt at ville følge med Mindretallet, altsaa skyde Sagen ind under Statsrevisionen. Jeg gjør det ingenlunde, fordi jeg derved vil tilkjendegive nogen Misforstøelse for mit eget Bedkommende med, hvad der er sket — jeg beklager, at det er sket, men jeg kan ikke erkende, at Ministeren har handlet urigtig —, men fordi jeg ønsker, at det gennem Statsrevisionens Undersøgelse skal staa klart, at Bevillingsmyndighedens Ret ikke her er kranfæet. Derfor stemmer jeg saaledes.

Ninestad: Jeg har blot begjæret Ordet for at motivere min Afstemning i denne Sag. Der foreligger her jo kun en Indstilling til Afstemning, ihvorvel den forskjellige Motivering, som Udvalgets Flertal og dets Mindretal have givet med Hensyn til, hvorledes de ere komne til den Indstilling, maa i Fremtiden medføre en forskjellig Stilling fra dets Side, naar det Spørgsmaal kommer til at foreligge, om der i denne Samling skal nedsettes et særligt Udvalg til at drøfte denne Sag; men foreløbig foreligger jo kun den Indstilling, som gaar ud paa at negte Be-